

ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
The need of Educational Management in 21st Century
of Schools under Jurisdiction of Local Administration Organization

ศศิธรดา แพงไทย* พัทชรินทร์ อุทัยฉัตร* ประคอง พลสิทธิ์*สมาน ประวันโต*ประมวล อุ๋นเรื่อน*
Sasirada Pangthai* Pacharin Outhaichut* Prakong Ponsit* Saman Prawanto* Pramual
Unruean*
วิทยาลัยพินิจบดินทร์*
Pitchayabundit College*
sasirada.p63@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการกอง/สำนักการศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 180 คนใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นหรือชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .987 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ดัชนีความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการอนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น, การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Received: 2020-01-03; Revised: 2020-02-27; Accepted: 2020-03-09

Abstract

The objectives of this research were: To study the current and the desirable condition of Schools under jurisdiction of local administration organization. The sample group included school administrators, School Board Chairman and Director of Local Education Promotion Subdivision with a total member of 180 persons. Stratified Random Sampling. The research tools were questionnaires with a reliability value of .987 and Data analysis was processed through frequency, percentage, mean, standard deviation (SD.) and PNI_{modified}

The results of this research were as follows:

Regarding the current and the desirable condition of educational management in 21st century for schools under jurisdiction of local administration organization, in all, the level of practice was moderate with the desirable condition being high. Need index They can be sorted in order as follows: 1) developing the quality of students 2) development of local education management according to the philosophy of sufficiency economy 3) Conservation Inheriting arts and culture Traditions and Local Wisdom 4) The development of education management by using schools as a base for local development

Keyword: Strategy; Educational Management; 21st Century; Local Administration Organization

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันอย่างกว้างขวางตลอดเวลา คุณภาพของคนและการพัฒนากำลังคน เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทุกๆด้าน ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพในระดับสูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560 – 2564) ยึดวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมโดยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม จากทฤษฎีและรายงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลจะเห็นว่าการที่องค์การจะพัฒนาหรือบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิผลได้นั้น

จำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อน ดังที่ Hoy and Miskel (2008) ได้ให้ทัศนะว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนวัดได้จากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงที่กำหนดไว้เดิมว่า มีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใดที่อยู่ภายใต้วิธีการดำเนินงานเชิงรุกหรือกลยุทธ์นั่นเอง จึงสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนวัดได้จากความสามารถของโรงเรียน ที่สามารถพัฒนาสติปัญญาของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ภายใต้ทรัพยากรที่จำกัดซึ่งต้องอาศัยวิธีการเชิงรุกหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงาน กลยุทธ์จึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะกลยุทธ์เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการวางแผน แนวทาง วิธีการ รูปแบบการตัดสินใจ ปฏิบัติการที่ผู้บริหารนำมาใช้เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานจากสภาพปัจจุบันให้เกิดผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ในอนาคต (ธีระ รุญเจริญและวาสนา ศรีไพรโรจน์ .2554)

ปัจจุบัน เป็นยุคที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสืบค้นและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากข้อมูลในปัจจุบันมีจำนวนมาก ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการค้นหาและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ดังนั้นการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นทิศทางให้เด็กและเยาวชนไทยมีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการประยุกต์ให้เข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ สร้างความคิดของเด็กและเยาวชนไปสู่ที่ยากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ การพัฒนาเด็กต้องพัฒนาทั้งด้านความรู้ และทักษะการเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือ การเรียนรู้จากปัญหาจริงที่เกิดขึ้น เรียกว่าเป็น Problem Based Learning ตามกรอบยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) โรงเรียนและหน่วยงานต้องวางแผนงานให้รองรับกรอบยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ความมั่นคง 2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ 4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาวและเป็นจุดเริ่มต้นในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

แต่จากผลการสอบ O-NET ปีการศึกษา 2560 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 45.29 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 35.55 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 38.13 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้คะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 32.73 ช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 48.77 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 26.55 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 32.47 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 30.14 และ ช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ย

คิดเป็นร้อยละ 50.07 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 24.64 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 29.48 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 27.91 จากผลการวิเคราะห์ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา พบว่า สาเหตุสำคัญเกิดจากสถานศึกษาขาดแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสม และไม่สอดคล้องกับทิศทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องปรับเปลี่ยนระบบบริหารและจัดการศึกษาสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ และนโยบายการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2560)

ด้วยความจำเป็นดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นในการยกระดับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยความคาดหวังด้านการศึกษาของคนไทยและสังคมไทยคือมีสถานศึกษาที่มีคุณภาพเกิดขึ้นทั่วประเทศเป็นสถานศึกษาที่ให้บริการทางการศึกษาที่สนองตอบต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ดังนั้นการศึกษาวิจัยจึงมุ่งเน้นการศึกษารูปแบบประกอบที่สำคัญและจำเป็นในการดำเนินงานการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผล เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่จะสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการดำเนินการพัฒนาอย่างเร่งด่วนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เพื่อคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ทิศทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องจัดการศึกษาให้สนองตอบกับโลกในยุคปัจจุบันที่สภาวะทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้น การศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญมาก เนื่องจากการศึกษามีความจำเป็นต่อทุกช่วงชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของมนุษย์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ อีกทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ พร้อมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมตลอดเวลา และตลอดช่วงชีวิต ดังนั้น องค์ประกอบที่บ่งชี้การจัดการศึกษา 4.0 จึงประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและการคิดคำนวณ (3R) 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 (7C/8C) 3) ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และ เขียน 4)

ศักยภาพของคนในการสื่อสารกับประชาคมอาเซียน 5) กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน และ 6) การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น Bernie Trilling & Charles Fadel (2009) กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่จะสอดคล้องกับคุณลักษณะของคนในศตวรรษดังกล่าวที่สอดคล้องกับรายงาน “Learning : The Treasure Within” หรือ “การเรียนรู้: ชุมทรัพย์ในตน” ในรายงานดังกล่าวมีสาระสำคัญตอนหนึ่ง ที่กล่าวถึง “สี่เสาหลักทางการศึกษา” ซึ่งเป็นหลักในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยการเรียนรู้ 4 แบบ ได้แก่ การเรียนรู้เพื่อรู้ (Learning to know) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้ (Learning to do) การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน (Learning to live together) และการเรียนรู้เพื่อชีวิต (Learning to be) ดังนั้น องค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษา 4.0 จะประกอบด้วย 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 7) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2561) ได้นำเสนอแนวทางการจัดการในศตวรรษที่ 21 ไว้ในแนวนโยบายการจัดการศึกษาซึ่งครอบคลุมทั้งในด้านผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผลผลิตที่ต้องการไว้ ดังนี้ คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและการคิดคำนวณ (3R) 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 (7C/8C) 3) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 4) กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน 5) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง 6) การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น 7) ด้านการพัฒนาคุณลักษณะและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 8) ด้านการพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษาท้องถิ่น 9) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 10) ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้อง 11) ด้านการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 12) ด้านการทำนุบำรุงศาสนา 13) ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 14) ด้านการส่งเสริมบูรณาการทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคง สันติสุขและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

การสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) พบว่า องค์ประกอบ การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น 3) ด้านการอนุรักษ์ สืบสาน

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ด้านการพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความต้องจำเป็นของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้องค์ประกอบการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจากการสังเคราะห์ ได้องค์ประกอบทั้งหมด คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการพัฒนากิจการศึกษาด้านการใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น 3) ด้านการอนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ด้านการพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบการตอบสนองคู่ (Dual – Response Format) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.987

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคอีสานตอนบน 5 จังหวัด 82 โรงเรียนประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 82 คน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 82 คน ผู้อำนวยการกอง/สำนักงานการศึกษาจำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 213 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคอีสานตอนบน กำหนดการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (1970) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 68 คน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 68 คน ผู้อำนวยการกอง/สำนักงานการศึกษา จำนวน 44 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 180 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้ ดังนี้

1) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

2) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยนำค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มี คำนวณหาค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง(Priority Needs Index; $PNI_{modified}$) ดังนี้

พิจารณาจากค่า $PNI_{modified}$ ประกอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น และในกรณีที่ ค่า PNI เท่ากันจะพิจารณาจากค่า $PNI_{modified} = (I-D)/D$

เมื่อ I = สภาพการดำเนินการที่คาดหวัง

D = สภาพการดำเนินการปัจจุบัน

3) จัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Priority Needs Index; $PNI_{modified}$) และในกรณีที่ค่า PNI เท่ากันจะค่า $PNI_{modified}$ ประกอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น และพิจารณาความต้องการจำเป็นจากค่า $PNI_{modified}$ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.30 ขึ้นไป (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) คำนวณโดยใช้สูตร

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

1) สภาพปัจจุบัน ของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ด้าน ด้านการอนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ด้าน ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น รองลงมาคือ ด้านการอนุรักษ์

สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเรียงตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการอนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบกลยุทธ์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถนำมาอภิปรายเพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่เดียวกันจะเห็นมีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญและต้องการจำเป็นที่โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานตามกรอบแนวทางการดำเนินงานซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน และเมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นจากการคำนวณหาความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการก้าวไปสู่การศึกษาในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดส่งเสริมสนับสนุนโครงการสำคัญ ได้แก่ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษ พัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี พัฒนานักวิจัยหลากหลายสาขาการจัดการเรียนการสอน STEM การศึกษา ความร่วมมือ “สานพลังประชารัฐ” โดยกำหนดทิศทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2574 ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ ประการแรก คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ประการที่สอง สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

และประการสุดท้าย ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2560-2569 (2560) ที่กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนา 6 ประเด็น ได้แก่ การเสริมสร้างการปกครองท้องถิ่นให้เข้มแข็งด้วยระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย 4.0 สู่ประเทศ ที่พัฒนาแล้ว จากฐานของท้องถิ่น การพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ และธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การส่งเสริมและพัฒนาบริการสาธารณะของท้องถิ่นที่มีคุณภาพเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับภารกิจและทิศทางการพัฒนาของประเทศ และ การพัฒนาองค์กรด้วยฐานคุณธรรม ความรู้ และสมรรถนะสูงเป็นองค์กรระดับสากลที่สังคมยอมรับ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำผลการวิจัยจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษา โดยค้นพบจากการวิจัยสามารถนำสู่การวางแผนการจัดการศึกษา ตามความต้องการจำเป็นในแต่ละด้าน ซึ่งเป็นการส่งเสริม พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนเน้นการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะชีวิต พัฒนาระบวนการคิด ทักษะอาชีพ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการศึกษา แหล่งเรียนรู้ ค้นคว้า ออนไลน์ หรืออื่น ๆ เพื่อยกระดับความสามารถของผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตในอนาคตได้ ในส่วนของหน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปกำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาโรงเรียนในสังกัดได้ตรงตามความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นมากขึ้นและมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน ควรมีการวิจัยความต้องการจำเป็นในเรื่องของ พัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย สถานศึกษาควรวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น หรือด้านการอนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2561). ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
<http://www.bjlc.go.th/web> สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2563
- ธีระ รุญเจริญ, วาสนา ศรีไพโรจน์. (2554). กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
 (Learning person development). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ
 พ.ศ. 2560 –2579. กรุงเทพมหานคร. มีนาคม 2560.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2559. บทสรุป
 และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย
- Bernie Trilling and Charles Fadel. (2009). 21st Century Skills: Learning for Life in Our
 Times.
 U.S.A.: Jossey-Bass A Wiley Imprint, 2009.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2008). Educational administration: Theory, research, and
 Practice.
 8th ed. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
 Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.